

(Данас, 11.4.2010)

У овом историјском тренутку потребно је постизање примереног стратешког договора овлашћених, демократски изабраних и политички кредибилних и легитимних представника Србије и Војводине о трајним принципима и основама на којима ће се темељити држава у коју се те две историјске регије својом плебисцитарном вољом трајно конституишу.

У основе дуговеке стабилности те будуће заједничке и сложене државе треба уградити суштину и принципе тога договора који се може звати Повеља о трајном уједињењу покрајина Србије и Војводине у Савезну Републику Србију. У тој повељи свакако мора бити усаглашено да се две покрајине вољом својих грађана и грађанки и народа и националних заједница, који на њиховим територијама вековима живе, самоконституисане у аутономне федералне ентитете, трајно уједињују у заједничку, међународно признату државу - Савезну Републику Србију. Као изразито вишенационална и мултиетничка заједница, у којој је српски народ већински, Војводина улази у састав те заједничке државе и прихвата њено име, чиме Србији и на тај начин признаје историјско право на државно-правни и међународноправни континуитет и субјективитет, а тиме уважава и историјске тежње војвођанских Срба да са Србијом трајно буду у заједничкој држави. Србија као федерална јединица признаје Војводини њена непорецива и непотрошива историјска права – политички субјективитет, пуну уставну и територијалну аутономију, право на властити устав и конститутивну равноправност у заједничкој држави.

Претпоставка за оживотворење оваквих корених уставних реформи, какве дефинише Повеља, јесте промена стања колективне политичке свести, пре свега свести српског народа, и стварање таквог односа политичких снага и у Србији и у Војводини, који ће учинити стварно превалентним активно залагање за такву садржину, дубину и правац уставних промена и тиме им осигурати политичку и изборну победу и пуни демократски легитимитет.

У престоном Београду још увек је најутицајнија националистичко-централистичка и државноунитаристичка елита. Били они свесни неминовности промена или не, оне ће се догодити. То је закономерност коју, као налог незаустављивог историјског процеса, не

могу осујетити никакви назадњачки отпори. Не треба заборавити да се понижавајући историјски крах катастрофичне милошевићевске политике, која је нажалост била широко подржавана годинама од стране велике већине тешко манипулисаног српског народа, збио на истом трагу. Томе је лавовски допринос давала иста та – у митоманску свест и сама огрезла – србијанска национална елита, која је најодговорнија и за осмишљавање, и за надирање, и за крах те политике.

На простору друге Југославије, од осам њених конститутивних ентитета, седам је стекло статус независних држава, а србијански вастодршци упорно настављају да политичком присилом и сваковрсним манипулацијама негирају историјска права, регионални идентитет, политички субјективитет, па и право на постојање Војводине као самосвојне геополитичке регије и конститутивног ентитета друге Југославије. То је драстично дошло до изражаја и приликом четрнаестомесечне централистичко-унитаристичке халабуке поводом фамозног Статута АПВ, којим је Војводина добила фасадну и надзирану, дакле – несуштинску аутономију, каква је једино и могућа по слову и (зло)духу важећег устава. Парадокс је за анале историје државног права да је та кампања трајала десетоструко дуже од јавне расправе о самом смандрљаном и народу наметнутом „митровданском“ уставу, јер је њоме требало затрти и помисао на покретање војвођанског питања. Што је наравно немогуће колико и контрапродуктивно.

Све је очевидније да пут којим државу води пре свега актуелни врх Демократске странке – оличен у исто толико државнички недораслом и политички недоследном, колико и од својих меморандумских отаца зависном Борису Тадићу – пут у нови историјски ћорсокак. То је, упркос проевропској реторици, кукавичја политика помирења талибанског националног мрака и европске демократске наде, која за резултат има даље јачање назадњачке деснице, тријумф снага и политике тзв. „разумног милошевићевизма“, пузајући клероројалистички пуч, тешку деградацију света рада и разарање средњих слојева, речју – успешно довршавање оне српске националистичке контрареволуције, чији је ратоборни вођа и робустни бојовник био „Слоба-слобода“.

Платформа Треће војвођанске конвенције изражава аутентичну вољу политичких и духовних елита свих народа и свих субрегија које творе Војводину као европски признату регију и као друштво препознатљиво и самосвојно због своје особене историје, своје мултикултуралности, вишеконфесионалности и многонационалности.

Упркос свим отежавајућим околностима и субјективним тешким бољкама, само војвођанске политичке снаге, уз подршку демократских снага из других делова Србије, могу довести до промена. А те су промене судбоносно важне и за саму Србију. Упркос

вишедеценијским поразима које доживљава централистичка политика, званична Србија од те политике не одустаје, а колико је централизам погубан за будућност Војводине у истој мери урушава и демократске промене у Србији. Од те пошати највише је страдао и данас страда народ у Србији.

(Аутор је председник Координационог одбора Треће војвођанске конвенције)